

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ За кордоном.

Тел. „Свободи“: BErgen 4-0237 — 1-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ОБМЕЖЕННЯ В ЗАКОНОПРОЄКТІ ДЛЯ ДОПУЩЕННЯ СКИТАЛЬНИКІВ

Вашингтон, 29 квітня. — В повній правничій комісії палати репрезентантів прийнято вже всі постанови до законопроекту Феллоуза для допущення свіжих іммігрантів. Цей законопроект ухвалено на місце біду Стратона. Комісія згодилася допустити 200,000 скитальників упродовж двох років, однак це число буде зменшене на рахунок звичайної імміграційної квоти в будучності. Квота може бути використана лише до половини, а число скитальників, яких мають допустити як нових іммігрантів має бути пропорційне до загального числа скитальників якоїсь національності в Європі. Загалом мають допустити приблизно 20 відсотків всіх бездомних скитальників з Європи. При цьому ще деякі групи мають першество, як хліборобські робітники, лікарі й ін. Установи, які займаються спровадженням нових іммігрантів, мають заложити за них за поручення („бонд“), який пізніше буде звернений. Вона складається з того, щоб іммігрант не став прилюдним татаром. Іммігранти мають бути розселені по степах, а губернатори мають закласти яку кількість іммігрантів вони можуть примістити в своїй стежці. — З Олбей, столиці стеги Нью Йорк, наспіли вісти, що провідний губернатор Дюї годиться прийняти таку кількість нових іммігрантів, яка припаде на його стежці.

ПРИВІЗЛО ПОНАД 30 НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ ІМІГРАНТІВ.

Нью Йорк. — Кораблем Марін Фелшер приїхало до нью-йоркської пристані в четвер понад 30 нових українських іммігрантів з Європи. Подавляюча частина приїхала на родинні афідевіти, а лише мала кількість прибула на корпоративні афідевіти добродійних організацій. Хто не вийшов до родини, остане хвилює в приюті. Український Переселенний Осередок готується для них спільне „священе“ в Великодню неділю в 1 год. попол. в доміві Українського Демократичного Клубу при Ст. Маркс Плейс.

КАНАДА ПРИСТУПИТЬ ДО ПРОТИКОМУНІСТИЧНОГО БЛОКУ ДЕРЖАВ.

Отава, столиця Канади, 29 квітня. — Діус Ст. Лоренс, канадський міністер закордонних справ, вийшов з домаганнями, щоб вільні держави світу об'єдналися в лізі безпеки у змаганні до оборони проти „тоталітарної комуністичної агресії“. На думку міністра, комуністична агресія „загрожує свободі й мирові кожної демократичної країни“. Заки прийде до скріплення Об'єднаних Держав, міністер пропонує, щоб Канада і Злучені Держави Америки злучилися з тими країнами, що підписали договір в Брюсселі, тобто Великобританію, Францію, Бельгію, Голландію й Люксембург, для збереження повної комунізму.

БАГАТО РАДОСТІ І ШАСТЯ В ДЕНЬ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

— бажає —
усім своїм Членам та всьому Українському
Громадянству
ГОЛОВНИЙ УРЯД
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Гнат Дадюренко.

СПІВАЮТЬ ДЗВОНІ ВЕЛИКОДНІ...

Співають дзвони великодні
над світлим маревом лібров.
О, день який до нас прийшов
ясний і сонячний сьогодні!

Усі шляхи, усі безодні
в краю чужім переборов...
Співають дзвони великодні
над світлим маревом лібров.

Десять років повноводні,
тепло пісень, жага розмов.
Сумує серце й квітне знов,
коли у ночі й дні Господні
співають дзвони великодні.

ПІД ВОСКРЕСНИЙ ГОМІН ДЗВОНІВ

Знову обходимо велике рокове свято Великодня, знову святкуємо символ перемоги життя над смертю і знову висловлюємо собі взаємні побажання та спільні надії. А вони такі самі як завжди, як п'ять, десять, чи двадцять років тому: Христос Воскрес — Воскресне Україна.

Якщо переглянути всі великодні числа вільної української преси за останніх 30 років, якщо зібрати всі виголошені в наших церквах проповіді за той час і з цієї нагоди, якщо підсумувати всі висловлені побажання і надії, вони всі зводилися б до цього головного бажання, аби воскресла Україна, як дві тисячі років тому воскрес в своїй славі понижений та розп'ятий людським Богом.

Це глибока віра і велика надія українського народу. Але в цій нашій вірі і надії ми не завжди пам'ятаємо, що чуда творить Бог, а люди цих чудес можуть добитися тільки важкою працею, спільними зусиллями та доброю волею. Навіть найсильніша віра залишиться мертвою без діл і ніколи не здійсниться навіть найповажніші надії, якщо до цього не приложиться рук.

Україна воскресне, як воскрес розп'ятий Христос і в це ми твердо віримо. Але нам теж треба здавати собі справу, що не ангели зійдуть з неба, щоб відвалити важкий камінь з її гробу, тільки ми, люди, мусимо це зробити. І не чудом, але важким зусиллям і твердою працею, кров'ю змагань і потомом праці. Тільки так можемо змити з України ганьбу неволі і тільки так можемо сплести їй вінець слави.

Жертвених змагань, важких зусиль та невиспущої праці до цього потрібно; важкий бо і великий камінь неволі, що ним придавлена Україна. Ми подолаємо всі труднощі і перешкоди, відкривемо домовину України і промостимо їй шлях до воскресення, якщо візьмемося за це велике діло спільними силами, об'єднані серцями і думкою. Ми подолаємо їх, як наші діда відповідатимуть нашим словам, як молитимемо не тільки думкою і словами, але й самперед працею, трудом і цілим нашим поступуванням. Не станеться чудо, ніхто нам не допоможе і не воскресне Україна, як самі до цього рук не приложимо. Але всі і сам Бог нам допоможе в цьому великому ділі, як тільки для нього ми жити і трудитись будемо. Непохитна віра в нашу українську правду та в слушність української справи нам в цьому допоможуть.

Тільки тоді ми почуємо справді воскресний гомін дзвонів, як не тільки словами, але й ділами закличемо:
Хай воскресне Бог і хай розпорохатися вороги Його!

СВЯТА ЗЕМЛЯ ЦЕНТРОМ УВАГИ СВІТУ

ТАЄМНЕ ЗАСІДАННЯ РАДИ БЕЗПЕКИ В СПРАВІ ПАЛЕСТИНИ; ВОСННА ЗАГРОЗА В СВЯТІЙ ЗЕМЛІ ЗБІЛІШУЄТЬСЯ; ТИМЧАСОВЕ ПРИМИР'Я В ЯФФІ.

Лейк Соксес, Н. Й., 30 квітня. — Свята Земля — Палестина, на якій жив і творив чуда Христос, сьогодні знову стала центром уваги світу та його головною турботою. За два тижні, дня 15 травня, закінчиться там британський протекторат і на цей день жиди й араби говорять, що підготуються до перебрання влади, здобуваючи вже тепер важливі стратегічні позиції. Після багатьох міжнародних конференцій, нарад і пропозицій, сьогодні вже є дуже мало виглядів, щоб справу Палестини можна було вирішити мирним порядком, з огляду на претенсії та на антагонізми між жидами й арабами. Жиди злучили всі свої сили та використовують всі свої впливи в світі, щоб добитися в Палестині створення суверенної жидівської держави. Араби зі свого боку використовують своє політичне становище та емігрантів зі Східної Європи, повті і намагаються встановити в Святій Землі свою суверенність. Рівночасно обі сторони мобілізують свої військові сили, як головний аргумент в цьому спорі. У зв'язку з повідомленнями, що великі арабські армії готові до наїзду на Палестину вже в цю суботу, вчора відбулися таємні наради Ради Безпеки ООН, яка однак не винесла жодного рішення, не маючи підтвердження поголосок. Представники західних країн докладають всіх зусиль, щоб не допустити до війни та щоб зберегти святи місця від руїни, якщо до війни таки дійшло. В Яффі, на яку від неї жиди вели наступ, припинено вогонь під загрозою британської інтервенції.

ПЕРЕД ПЕРШИМ ТРАВНЯМ В ЄВРОПІ.

Париж, 30 квітня. — В Соевстах та окупованих ними країнах видано вже „накази дня“ у зв'язку з святкуваннями Першого Травня. В західній Європі до цих святкувань не пороблено жодної більшої підготовки, з огляду на політичне загострення. Окремі заходи осторожності видано в Італії та деяких інших країнах, щоб під час першого-травневих демонстрацій не допустити до безпорядків.

ПОКАРАЛИ ЕСПАНСЬКОГО ГЕНЕРАЛА ЗА КРИТИКУ ФРАНКА.

Мадрид, 30 квітня. — Еспанського генерала в резерві, Альфреда Кінделяна, бувшого шефа штабу еспанської авіації, покарано двома місяцями задержання у військових бараках за те, що на одному прийнятті він мав критично висловлюватися проти „генералісеїмуса“ Франка.

СИН ВОРМАНА БУДЕ МОЛИТИСЯ ЗА ГРІХИ БАТЬКА.

Мюнхен, Німеччина, 30 квітня. — 18-літній син відомого нацистського верховода та Гітлерового адютанта, Мартина Вормана, що „вмер, або пропав без сліду“, навернувся до католицизму та рішив студіювати теологію. Він заявив кореспондентам, що про долю батька знає тільки те, що ви читав в газетах.

ПОЛЯКИ ПОВІСЯТЬ ЩЕ ОДНОГО „ГАВЛІЯТЕРА“.

Данціг, 30 квітня. — Польський суд в цьому місті видав вчора вирок смерті на колишнього гітлерівського „гавлятера“ Поморя, Альберта Фостера. Його засуджено за вогонь злочини та зломання міжнародного договору.

ТРАДИЦІЙНИМ ВЕЛИКОДНІМ „ХРИСТОС ВОСКРЕС“

— вітають —
ВСІХ УКРАЇНЦІВ
РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ „СВОБОДИ“

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:			
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (англійською мовою):			
Monday's Issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):		One year	\$2.50
		Six months	\$1.50

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-0582

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Тільки два слова: Христос воскрес! Та скільки в них сили, скільки віри і надії, як багато краси і любови. Стародавній звичай витасмо ними український нарід в Америці й в світі теж і з цього річчю Христовим воскресінням і разом з ним співасмо: „Хресту Твоєму поклоняюся, Владико, і святос Воскресіння Твоє слави“.

Багато, дуже багато містичизму в цьому Христовому воскресінні, а водночас теж і багато реалізму, що так глибоко заважає на житті кожного з нас, а теж і на житті народів та світу. Як би цього не було, то й не було б нині мови про цивілізацію, побудовану на християнських чеснотах, не було б і боротьби за її охорону.

Глумом може наповнитись душа наша, коли б захотіли у свято Воскресіння поглянути на „християнський світ“ широко відкритим оком. Але чи Христова Правда завинила, що сучасний християнський світ став подекуди гіршим від давнього, поганського? Та ж навіть ті, що не є християнами, дорожать нині християнською цивілізацією та намагаються її зберегти! Вже це одно вказує, як високими й вселюдськими є ідеали, взяті з науки Христа і положені в основу християнської цивілізації. Звідси і глибока віра, що як Христова Правда перемогла могутній, поганський Рим, так вона певно переможе тепер теж і безбожницьку Москву. Тому і ми, українці, можемо нині сміло повторити слова поета: Ми віруєм Твоїй силі... Встань правда, встань воля! Але й не думасмо, коли в цей день Воскресіння з уст мільйонів мучеників в Україні, чи в інших країнах, що є в московській неволі, виходять нині ті самі слова, що виходили з наболілих уст Христа: Боже мій, Боже мій, нащо Ти мене оставив...

Такі слова знаходять на думку навіть у тих, що самі не мучаться, а тільки глибоко відчувають біль і смерть тих, кого мучать і розпинають за Христову Правду.

Великдень — це день радості, а не смутку. Це день, у якому наше серце має наповнитись любовою, християнським братолюб'ям. Це день, у якому ми, американські українці, повинні б взяти собі глибоко до серця гірку долю наших рідних, що падають жертвами безбожницького й аматеріального тоталітаризму, як і виявити наше розуміння трагедії цілої християнської цивілізації, а в тому і трагедії України.

При цьому памятаймо, що кілька зшиттів „Енеїди“, виданих тому 150 років у збудованих козацькими кістями Петербурзі, започаткували відродження української літератури, та що 50 років пізніше вертав до цього самого Петербурга зі заслання гонимий співець цієї правди і волі України, яку зачав український нарід здійснити тому 30 років і здійснив її по нинішній день горами трупів і морем крові.

Чи ж нам і світові мало цього, щоб бачити, як український нарід перемагає смерть та ступає по шляху, який веде його до воскресіння?

Б. Ромен-Домазар.

У ДЕНЬ ВОСКРЕСЕННЯ

Колись... Голгофна гора і вогнями. Брязкіт сталі зловіщо прорізував сповідну тишу вечора, що важким каменем налягав на грішні груди тих, що Правду хотіли вбити.

Під хрестами горіли вогні... Рокотом громів прошибуло тишу:

— Отче, Отче! Чого Ти мене опустив?

Демони тьми і зла затанцювали радісний танок перемоги.

— Сповнилося! —

Чорною хмарою обірвалася ніч і здавила грішну землю, що стряслася в своїх підставах, як в пропасти.

Привалили важким каменем Правду в гробі, а на сторожі станула змійна, бездушна сталь.

Ученики розбіглися в грізні і страху, хто куди. Зневіра змійною гадюкою вилася в серця.

Світ припшкнув...

Скупаний перлистою россою родився новий світанок. Повільно виховувалося, як розсміяне повновиде дитя, ізза гір далекі рожево-золоте сонце.

Сторожі гробу впали з переляку ниць лицем до пилу. Зрушений неземною силою великий камінь усунувся. У всій величчї встала осяйна Правда.

Архангельські хорі заграли на струнах космосу радісний гимн перемоги. Усіми переливами щасливої душі співав світ:

— Христос Воскрес! Христос Воскрес!

У блакиті піднебесних просторів грайливо щебетали пташки:

— Христос Воскрес! —

Пробудилась природа з мертвецького сну. Зашуміли трави, квіти запахом сповнилися.

— Христос Воскрес! Христос Воскрес!

— Христос Воскрес! — сповнялася чарівним гомоном вся природа.

І люди пізнали Правду...

— Христос Воскрес! Воскресла Правда! — гомоніла з краю до краю світу.

Світ співав радісний гимн перемоги життя над смертю, Правди над неправдою.

Колись...

Україна пишалася чарівною зеленою шатою буйних садів, грайливих жемчугами і золотом соняшних променів. Земля сповнена запахом і свіжістю радувалася щабетом пташок.

Спіжевий гомін воскресних дзвонів ніс у простори всесвіту радісну вістку:

— Христос Воскрес! —

І ділилася ціла сім'я свяченим яйцем, символом вічного життя і щасливо розсміяний батько звіщав радісно:

— Христос Воскрес! —

Щасливі діточки й собі радісно щебетали:

— Христос Воскрес! Христос Воскрес! —

Гомін дзвонів сповняв села, міста, наповняв цілу Україну.

Було колись...

Почорніла Україна, а на пожарищах ріки крові проливаються. По всій широкій Україні горять вогні, а в їх кривавім блиску самітні хрести чорніють. Радість кровю залита, важкі хмари тьми Україну придавили.

Вогні горять і брязкіт зброї заповняє грозу.

Ціла Україна шепче в грізні:

— Боже-Отче! Чого нас оставив? —

Та слова молитви до Бога-Творця втікли із спечених горючюю зболілих уст і сховалися за панцирем грудей. Від золотом квітчастих вітвирів сховалася молитва у підземні схованки в дебрах і непроходимих лісах.

— Сповнилося! —

Україна на Голгофті! Але ученики Правди, розсіяні по

Микола Коколюський.

БЛАКИТНИЙ СПОМИН

Три роки минуло від тих чорних днів, коли ми покинули рідні порогі.

Три роки як три віки.

Три роки валялися по чужих смітинках і втікали крізь життя. Жалко було гинути під чужим плотом, як бездомна собака.

Там, далеко на сході, закутаній у сизу мряку, рідний край.

Там, на рідному порозі, стало наше серце.

І ходили ми, як сонний привид, по чужому полі. А доля, химерна доля, записала неодолюмо з наших друзів останню сторінку в його книзі життя.

Тільки не золотим штихом. Для нас має вона тільки кривавий барг і жалібну чернь.

От і наш останній похід на зальбузький цвинтар. Простора цвинтарна крамниця. Катафалк. Чорна труна. Палахкотять свічки. Колишній український воєк, тепер бездомний мандрівник, втомлений безконечною мандрівкою, заснував. Дружина і дочка припадають. Стрілецьке „Вічна пам'ять“ і сльози з очей.

Труна на раменах друзів і похід до могили. „Святий Боже“... розливається по широкому просторі цвинтаря і адаєть десь у білі, альпейські верхи. Ось місце, приготуване на вічний сон. А біля нього могили... могили. Відчитуємо написи. І кого тут уже немає? Ось тут український мі-

всіх усюди, але не зневірені, не злякани. Дружно стали за Правду.

Вогні розсвітлюють хрести, що свої чорні рамена вносять до Творця.

І тільки зброя глухо брязчить... Не грають дзвони, не гомонить радісна пісня, не щебечуть пташки, не пахнуть квіти...

Смукот панівно розстелився. Не засяє сім'я дружно, спільно... Нема нікого. Тільки старенька мати слідно глядітиме в далечині, не знаючи звідкіль глядіти дітей...

Шумітиме вітер з України, принісши на своїх крилах запах березових хрестів, розсіяних по зелених Карпатах, по золотих ланах Поділля, над кручами Дніпра. А сніжний борець засвітить із далекої Коліми, неісходимого Сибіру...

Втерши подертим рукавом перлисту сльозу в умученому оці, прошепоче стиха, як причинна, сама до себе старенька мати:

— Христос Воскрес, Христос Воскрес, діточки! —

А стихія загрозить їй в одвіт гураганом:

Воскресне Україна!

СТРАХ ПЕРЕД ВІЙНОЮ

(Допис із Німеччини).

Сталін має хист — держати Європу і цілий світ у напруженні. Він грає, як на нотах: загрожую персам і туркам; то „усмиряє“ чехів та фінів, тут під помагав „демократичний“ уряд комуніста Маркоса (в Греції), там береться творити „З'єднену Корею“ на Далекім Сході.

Теперішнє невірне подорожження навколо Берліна не розсіло напруження і людських турбот, лише їх „згустило“.

В Німеччині та в Австрії, як і в інших країнах Західної Європи шириться панічний страх перед війною і перед большевизмом. Цей страх жене тисячі німців із східної советської зони, на захід до зони американсько-британської. Тікають люди різного стану і звання: від міністрів до простих робітників. Жене їх не так страх перед війною, а головним чином, непевність завтрашнього дня. Советизація Східної Німеччини йде вперед і поглиблюється. Це виявляється в тім, що советська влада силою забирає німецьких інженерів, техніків і кваліфікованих робітників до себе на схід, на роботу. Німцям не хочеться бути в Росії в ролі „західних робітників“ і вони тікають на Захід.

Останнім часом почалася масова втеча німців із Берліна. Берлін мав деякі привабливі порівняно з іншими німецькими містами. Там було суперництво чотирьох великодержав (Америки, Англії, СССР та Франції). Кожна держава хотіла показати німцям, що в її „секторі“ краще живеться.

Німцям не подобалося советський „стиль життя“. Берлінські німці виявляли не раз свою відразу супроти большевизму і прихильності до західної демократії. Побачивши, як за „зализною“ „заслоною“ московський диктаторський „молок“ ковтув останки чеської демократії і „не вдавнись“ словесними протестами західних великодержав, берлінські німці відчували, що й над ними висить большевицький „Дамоків меч“.

Тому — подальше від небезпеки! Несоветський сектор Берліна у виборах та іншим способом показав свою прихильність до демократії, але тепер, коли Москва хоче „викинути“ бувших союзників із Берліна, не одному берлінцеві робиться страшно, що буде, якщо це сталося. Бо — Москва сльозам не вірить і нічого не прощає...

насамперед. І я знаю: ви ждете з тугою хвилини, коли прийде до вас брат і закриче: Христос Воскрес, воскресла й Україна!

Д. М.

Учора вранці

Воскресіння

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В Німеччині ведуться розмови про війну. Ходять поговорки, що, в разі війни, населення Німеччини буде переселене до Франції. Цікаво замислити: це не лякає більшості німців. Нехай і так, аби не бути під большевицьким пануванням! На весну большевики почали пускати додому в більшому числі німецьких полонених. Ці — хворі, голодні, виснажені, обшарпані воєнними тортрами, лише їх „згустило“.

В Німеччині та в Австрії, як і в інших країнах Західної Європи шириться панічний страх перед війною і перед большевизмом. Цей страх жене тисячі німців із східної советської зони, на захід до зони американсько-британської. Тікають люди різного стану і звання: від міністрів до простих робітників. Жене їх не так страх перед війною, а головним чином, непевність завтрашнього дня. Советизація Східної Німеччини йде вперед і поглиблюється. Це виявляється в тім, що советська влада силою забирає німецьких інженерів, техніків і кваліфікованих робітників до себе на схід, на роботу. Німцям не хочеться бути в Росії в ролі „західних робітників“ і вони тікають на Захід.

Останнім часом почалася масова втеча німців із Берліна. Берлін мав деякі привабливі порівняно з іншими німецькими містами. Там було суперництво чотирьох великодержав (Америки, Англії, СССР та Франції). Кожна держава хотіла показати німцям, що в її „секторі“ краще живеться.

Німцям не подобалося советський „стиль життя“. Берлінські німці виявляли не раз свою відразу супроти большевизму і прихильності до західної демократії. Побачивши, як за „зализною“ „заслоною“ московський диктаторський „молок“ ковтув останки чеської демократії і „не вдавнись“ словесними протестами західних великодержав, берлінські німці відчували, що й над ними висить большевицький „Дамоків меч“.

Тому — подальше від небезпеки! Несоветський сектор Берліна у виборах та іншим способом показав свою прихильність до демократії, але тепер, коли Москва хоче „викинути“ бувших союзників із Берліна, не одному берлінцеві робиться страшно, що буде, якщо це сталося. Бо — Москва сльозам не вірить і нічого не прощає...

насамперед. І я знаю: ви ждете з тугою хвилини, коли прийде до вас брат і закриче: Христос Воскрес, воскресла й Україна!

Д. М.

Учора вранці

Воскресіння

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

В цей день, а цей третій день

о. П. Корсуновський

ВЕЛИКДЕНЬ У ШПИНДІВЦІ

(Споми́н з мого юнацтва)

1) Свято Шевченка у Києві. Рік 1903, місяць березень.

Найкраща концертна зала купецького звання переповнена „по береги“, а й поза береги. Увесь цвіт і мозок України, як і кожного року, з'їхався на це Свято, бо це єдине, на яке українцям дозволялося російською владою в ті реакційні часи. Поети, письменники, мистці, музики, артисти і взагалі всі, хто полюбив себе українцем чи українкою, зібралися до Києва із усіх закутків України на це національне Свято.

Агенти тайної поліції, розвідки, так звані „горохові пальто“, мали в ці дні неабияку „працю“. Увихалися поміж

публікою, приєднувалися до різних гуртків та пильно ловили кожне слово, котре могло загрожувати „єдінству“ російської держави. Та українці добре знали цих лівів, що, приступаючи до якогось гуртка, рекомендували: „Я тільки, на яке українцям дозволялося російською владою в ті реакційні часи. Поети, письменники, мистці, музики, артисти і взагалі всі, хто полюбив себе українцем чи українкою, зібралися до Києва із усіх закутків України на це національне Свято.“

Покрутіться таке „горохове пальто“ тай бажить до іншого гуртка, бо мусить знати якусь „крамолу“, а начальство певне, що на Шевченковому Святі мусить бути „крамолу“. Бідні аж приють, але „хахли“ хитрі, ох, хитрі...

Третій дзвінок. На естраду

виходить хор. Більше сотки співачок та співаків, та ще й яких! Це хор Батька Миколи Лисенка. Велика частина хору складається з духовних семінаристів, між котрими є й моя скромна особа. Але семінарського уніформу не побачите. Навіть молодих семінарських обличчя не побачите. Все солідні люди з вусами, з бородами, в цивільних убраннях.

Справа в тому, що семінаристи „під загрозою викнення“ з Духовної Семінарії не сміли належати до „Мазепинського“ хору Лисенка, а за участь у Святі Шевченка загрожувало звільненню ще й з „вовчим білетом“. Щоб виллювати „злочинців“, семінарський уряд звичайно посилав на концерт одного з вихователів, аби той списав всіх тих семінаристів, які будуть співати в хорі, як і тих, що знайшлися б серед публіки.

Таким вже запевнений „вовчий білет“, цебто: геть із Семінарії без права на дальшу науку в Росії!

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В АМЕРИЦІ

„Христос Воскрес — Воскресне Україна“ — витаються в ці дні найбільшого Празника Ісповідників Христа всі діти страдального українського народу. І там у стіп св. Софії у Києві й св. Юра у Львові, в Хусті й Чернівцях, у таборах скитальщини в краях західної культури та в таборах невольничих праці й мученичої смерті по той бік „залізної курнини“ червоного аду большевицького антихриста — всюди думують ті оклики або радісним привітанням свободної віри й повної надії, або шемлять розпучливою проською-мольбою в придушенні грудях нещасних жертв Кремля.

„Христос Воскрес — Воскресне Україна“ — витаються щасливо й радісно українці в Америці, Канаді, Бразилії, Уругваї, Парагваї, Венесуелі, Перу — в свободних країнах Вашингтона, Британської родини народів і Болівара. Коли щонебудь псує цей святоточний і радісний настрій свободних українців, то спомини про Рідний Край, то пам'ять про братів і сестер, то стогони, що їх приносять холодні вітри з сибірських тайг і колиських копаней!

Та кожний християнин пам'ятає, що шлях до Воскресіння вів через Голготу! Коли Син Божий мусів принести жертву Свого Тіла й Крови, то й ісповідники Христові мусять бути готові до не менших жертв.

І кожний син України мусить пам'ятати, що шлях до Воскресіння України веде теж через тернисті віни, падання під хрестом і розп'яття... І кожний син українського народу мусить бути готовий до жертв за Воскресіння України в ласці й правді Воскреслого Христа.

Український Конгресовий Комітет Америки витає отсим усе українське громадянство в Америці гучним і радісним ХРИСТОС ВОСКРЕС!

але рівночасно вважає за свій обов'язок пригадати Голготу України, страсти нашого Народу на Рідних Землях і в розсіянні по світі та завітати всіх українців у вільних країнах Америки, а першусього наше Громадянство щасливої землі Вашингтона, до жертв на те, щоб усі ми могли з більшою вірою й глибшим переконанням сказати собі і

ВОСКРЕСНЕ УКРАЇНА!
Щоб наші взаємні ширі побажання не осталися голо- словини, Український Конгресовий Комітет Америки про-голошує отсим

2-МІСЯЧНУ КАМПАНІЮ ЗБІРОК НА ПОЛІТИЧНУ АКЦІЮ ДЛЯ ДОПОМОГИ ВИЗВОЛЕННЮ УКРАЇНИ

МЕТА ЦЕЙ КАМПАНІЇ — 50 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ!

Ця сума — 50 тисяч доларів — це найменше, що наше громадянство повинно дати за 2 місяці на акцію, яку вже веде й яку планує на цей рік УКК і сам і разом зі Секретарі- ятом Пан-Американської Української Конференції, що також уже почав свою працю в Нью-Йорку.

Чому 50 тисяч доларів?
Коротко, на цей конейний бюджет складаються такі суми:
Видавництво „Українського Квартальника“ \$ 9,000.00
Видавництво книжки про боротьбу УПА 6,000.00
Видавництво „Українського Бюлетеню“ 10,000.00
Плановані інші видавництва 12,000.00
Канцелярії УКК і ПАУК 7,000.00
Інтервенції, поїздки, репрезентації 6,000.00
Разом \$50,000.00

Для виконання цієї праці вже заангажовано п'ятьох по- стійних працівників, крім доривочної помічної праці членів УКК і ПАУК. Отже наше Громадянство, що домагалось по- стійної й планової праці від УКК, повинно тепер дати засоби на виконання цієї праці, якої домагалось.

Це мінімальний, конейний бюджет на цей рік. Коли б було більше фондів, а повинно б бути, тоді можна б розви- нути так конейну ширшу політичну акцію, особливо так важ- ну в ці грізні часи.

Кличемо, отже всіх українців Америки до жертвенності на 50-тисячний Фонд Політичної Акції для Допомоги Визво- ленню України.

План цієї Кампанії буде поданий в наступних числах на- шої преси.

Христос Воскрес — Воскресне й Україна!

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ:

Степан Шумейко, голова

Дмитро Галичін, касієр Богдан Катамай, управ. кампанії

глядів та переконань, знали, що він правдивий українець. Це він недовозначно виявляв у зносинах з нами, питомцями, де семінарське начальство оче- видно того, не знало, коли якраз його вислато „воволо- вати“ нас. Нам уже не було чо- гоного потерпіти. Він, звичай- но, на другий день зложив звіт перед начальством, що при всіх його стараннях ні в хорі ні в зарі він не бачив ні одного семінарського „уці- форму“.

Співали на цьому концерті майже самі нові, тільки що створені Лисенком твори. Не обійшлося і без традиційної „Зозулі“.

Та верхови усіх концертних точок був виступ великого го- стя з Галичини. В той час га- стролував в Київській Опері світової слави оперовий ар- тист — Олександр Мишуга. Він понадпродумово висту- пив на цьому концерті.

Для нас, котрі в більшості не бачили навіть братів з

Волод. СІМОНСЬКИЙ

УКРАЇНСЬКІ ПИСАНКИ

Українські великодні свята тісно пов'язані з чудовим зви- чаєм виготовляти і дарувати писанки. Хто не знає наших прекрасних орнаментованих писанок, які багатством і різ- номанітністю мотивів та делі- катним доббором барв не ма- ють собі подібних?

Українські писанки є яскра- вим свідченням нашої прадав- ній культури, високого тех- нічного і мистецького рівня нашої умілості.

Археологічні дослідни дово- дять, що на Україні культ пи- санок сягає далеко перед хри- стиянською добою. Існує пог- ляд, що він зв'язаний з куль- том сонця, про що свідчить та- кож деякі орнаментальні мо- тиви.

Поруч з нашими народнимі писаннями, що теж зв'язані з культом сонця і річним со- няшним циклом свят, та інши- ми особливостями українських звичаїв та обрядовості, — свідчать про нашу міцну, ви- соко розвинену, прадавню культуру, що сягає далеко по- над тисячу років у глибину ві- ків.

Подібно до нашої передхри- стиянської мітології з культом богів, що наближаються до античного, грецького світогля- ду, також писанки своєю сим- воликою та орнаментальними мотивами у великій мірі на- ближаються до грецької анти- ки та тим самим належать до сфери найстарших культурних осередків Середземного моря, що були основою для розвитку цілого європейського мис- тецтва, а тим самим і для цілої земної кулі.

Коли на наші землі прийшла нова християнська релігія, ба- гато наших давніших, освіче- них віками, культурних звичаїв і вірувань пристосовувалось до нової релігії. Так було з давнішими обрядами, пісню- ю, цілим мистецтвом, так було і з писанкою.

Як символ нового зарод- ження життя, перемоги віч- ного життя над смертю, відрод- ження природи з першими проміннями весняного сонця — все це дуже добре годило- ся з новим культом Христо- вого Воскресіння. Тому вже в стародавню добу нашої історії були відомі писанки, як це свідчать намні писанки знай- дені на Україні при розкопках могил Х—ХІІ ст.

Кульм писанок перетривав у- сі переслідування і ті найнові- ші — останні двох десяти- літь, коли у величезному дер- жавному мірілі, на державні кошти та засобами цілої імпе- рії провадилася запекла бо- ротьба з „християнськими за- бобонами“.

Звичайно, ця боротьба не залишилася без наслідків. Ко-

ли про „скрежет зубовий“... Та ба, не вкусиш! Мишуга був поза його всемогутньою вла- дою... — він австрійський гро- мадянин.

В зазі повторилася „горо- бина ніч“. Пригнущений був Мишуга ще раз співати і то- ту саму пісню. При тих памя- тних словах він і сам звору- шений ще з більшою експе- сією звертався в бік „ока“ і воно не витримало; як опа- рений поліцеймейстер скочив з крісла й кулею вилетів із за- лі, тільки невідомо, чи з обу- рення проти такої „крамолли“, чи від розстрою внутрішньої „системи“ під впливом того, що почув... Услід йому роз- неслися... оплески, і то ширі за те, що збільши залу від своєї присутності. Ця орден- осна постать була ж плямою на цьому святому для україн- ської душі на концерті-Святі!

Концерт затягнувся дого- го. Тай не диво. В ті часи де був єдиний день у році, що укра- їнці мали дозвіл на таке свя-

то і мали змогу продемонстру- вати, що вони ще живуть... Лисенкові, звичайно, улаш- товували вікни просто неса- мовиті овації. Від його фрака, коли його натовп „качав“, не залишалося нічого, хіба тіль- ки конвірт з звисаючі з нього кілька клаптів, а щоби бути на бенкеті-вечері по концерті, він мусів посилати додому за другим фраком. З першого фрака публіка „качаючи“ зривала „на пам'ятку“ по клап- тикові. (Докінчення буде).

— жєлає —

СТЕФАН КУЦІЙ

543-545 Roosevelt Ave. Carteret, N. J.

На забави, бенкети, весілля і т. ін., у нас можете купити

Всякого роду НАПИТКИ

по уміркованих цінах. Пам'ятаймо клич: „Свій до Свого“

Telephone: CArteret 8-9794.

зничних засобів, символічних знаків, орнаментальних моти- вів і сполук барв.

Старші писанки звичайно з перевагою геометричних мо- тивів та символічних знаків, що мають відношення до культу сонця (сцява, свастика, зірки, спіралі), новіші — зі стилізованими рослинними мо- тивами. Ці останні особливо переважають на східних зем- лях, тоді, як на Правобереж- і західних землях більше заховалося архаїчних (найстар- ших) геометричних мотивів.

Дуже рідко зустрічаються тва- ринні мотиви (риба, кови, птиця) і то майже виключно на Гуцульщині. Сама техніка виконання не дає можливості уживати багато барв. Найча- стіше уживається — незафар- бовані білі обриси, жовта і червона барва на тлі червоно- чорної фарби. Як що і ужива- ється ще зелена і синя (злегка фіолетова) барва, то у невели- ких плямах, точках і менших обриси. В бідніших околицях, як на Поліссі і в Карпатах (Бойківщина), переважають дво-барвні писанки зі скром- ним рисунком.

Велику ріжнороманітність форм і делікатність рисунку мають гуцульські писанки. Тут теж переважають геометричні мотиви, а також хрести у ве- ликої різноманітності і ком- бінації форм, чого не бачимо в інших околицях.

Не вважаючи на територі- альні відмінні, українські пи- санки назагал дають подиву- гідну стилістичну єдність та свій особливий характер пра- ці, так що українську писанку не так легко відрізнити від ін- ших. В них передовсім бачи- мо незвичайне почуття міри у мотивах і кольорах. Нема в них надмірної переладовано- сти орнаменту, за те панує ве- лика дотепність і вигадливість у композиційних засобах та кольорах. Здається, що мис- тецтво просто не вичерпується у своїй винахідливості та ори- гінальності. У самому поділі поверхні писанки, немає кі- нця комбінації — від найпро- стіших до найскладніших, сим- метричних і цілком довільно- мальовничих. Один з прикладів такої дотепності служать так звана „сороківка“, де на поверхні писанки бачимо сор- ок однакових трикутників рівномірно розподілених на цілій писанці. Поза тим харак- терна для наших мистців, як казав французький письменник Бальзак — „винахідність ком- бінувати самі прості речі“ — досягання при тіл великої і- деї, великої сугестивної сили.

Українські писанки чарують, приковують і захоплюють гля- дача, вони є переконливим прикладом, що пильна праця, витривалість та акуратність може довести чуда, коли ця праця є виявом непримусової волі одиниці, що працює з внутрішньої свідомості, любо- ви і приязні до людини, до найближчих собі осіб.

І таким чудесним виявом у- країнського мистецтва, укра- їнської умілості і вільної ар- тистичної творчості є Вели- кодні писанки — символ на- родження нового, відроджено- го життя, перемоги над тем- нице і пригнічуючими силами —Світлого і радісного Воскре- сіння!

ЧИ ВИ ВЖЕ ВПИСАЛИ СВОІХ ДІТЕЙ ДО У. Н. СОЮЗУ? КОЛИ НІ, ВПИШІТЬ СЕЯЧАС!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

— жєлає —

СТЕФАН КУЦІЙ

543-545 Roosevelt Ave. Carteret, N. J.

На забави, бенкети, весілля і т. ін., у нас можете купити

Всякого роду НАПИТКИ

по уміркованих цінах. Пам'ятаймо клич: „Свій до Свого“

Telephone: CArteret 8-9794.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

— жєлає —

СТЕФАН КУЦІЙ

543-545 Roosevelt Ave. Carteret, N. J.

На забави, бенкети, весілля і т. ін., у нас можете купити

Всякого роду НАПИТКИ

по уміркованих цінах. Пам'ятаймо клич: „Свій до Свого“

Telephone: CArteret 8-9794.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

— жєлає —

СТЕФАН КУЦІЙ

543-545 Roosevelt Ave. Carteret, N. J.

На забави, бенкети, весілля і т. ін., у нас можете купити

Всякого роду НАПИТКИ

по уміркованих цінах. Пам'ятаймо клич: „Свій до Свого“

Telephone: CArteret 8-9794.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

— жєлає —

СТЕФАН КУЦІЙ

543-545 Roosevelt Ave. Carteret, N. J.

ДАЛЬШІ СОВЕТСЬКІ НАМА- ГАННЯ ДЛЯ ОПАНУВАН- НЯ ВІДНІ.

Відень, 30 квітня. — Рівно- часно зі заходами, щоби здо- бути контролю над Берліном, большевики роблять такі самі намагання теж щодо Відня. Іде їм насамперед про пере- рвання комунікації зі заходом, що унеможливило б і сам побут західних союзників в тих містах. На засіданні Кон- трольної Ради у Відні больше- вики предložили новий план, що давав би їм повну контро- ль над аеродромами західних союзників в околицях Відня. Ясно, що американські й бри- танські представники такі „компроміси“ рішучо відкида- ють.

ЯН УРСІНІ ЗАСУДЖЕНІ НА 7 РОКІВ.
Прага, 30 квітня. — Колиш- ний чехословацький заступник прем'єра та відомий провід- ник словацької демократич- ної більшості, був засуджений вчора в Братиславі на 7 ро- ків тюрми. Його судили „за зраду“.

ДІМІТРОВ ПРО СТАНОВИЩЕ БЕНЕША.
Прага, 28. квітня. — Болгар- ський комуністичний прем'єр Дімітрів, виїжджаючи вчора до Болгарії після підписання тут чесько-болгарського дого- вору про приєднання, заявив, що пре- зидент Бенеш повністю під- держує „наше становище“, як у внутрішніх так і зовніш- но-політичних справах.

СОВЕТСЬКІ „КОМПРОМІСО- ВІ“ ЗАХОДИ ДЛЯ ЗДО- БУТТЯ БЕРЛІНА
Берлін, 29 квітня. З поін- формованих джерел повідом- ляють, що Совети, після без- успішних дотеперішніх трюків, щоби позбутися з Берліна за- хідних союзників, планують на найближчий час „компромісо- ву“ кампанію в тій самій цілі.

В-замість за згоду на повну Організації Здоров'я при Об- контролю Берліна та прилучен-

ня його в цілості до советсь- кої зони, большевики мали б погодитися на цілий ряд інших пропозицій, виділених за- хідними союзниками щодо їх зон Німеччини.

БАГАТО ПРАЦІ ПРИ ПІДГО- ТОВІ ДО ЦЕНЗУСУ.
Вашингтон. — У квітні 1950 р. почнуть переводити пра- вильний цензус населення Злу- чених Держав і тому цензусо- ве бюро робить підготовку вже тепер. Треба наперед пригото- вити квестіонарі і апарат до підрахунків. Та найважливіша справа це гідготова, персона- лу для відвідин конного до- му.

ХОЧУТЬ ЗАБОРОНИТИ БАК- ТЕРІОЛОГІЧНУ ВІЙНУ.
Атлантик Сіті. — Медичне Товариство стейту Нью-Джерсі ухвалило резолюцію, щоб за- боронити при допомозі міжна- родного договору живання бактерій як воєнного засобу у війні. Делегати згодилися пред'явити цю резолюцію на найближчій конвенції Амери- канського Медичного Товари- ства, яка відбудеться в червні в Шікаго. На теперішній кон- венції ухвалено теж підтри- мку для ідеї, щоб Злучені Дер- жави приступили до Світової Організації Здоров'я при Об- єднаних Державах.

УВАГА! ДУЖЕ ВАЖНЕ! УВАГА!

Комітет "AMERICAN OVERSEAS AID—UNITED NATIONS APPEAL FOR CHILDREN" просить всіх українців, старших і молодших, з Ньюарку й околиці, на ВЕЛИКІ ЗБОРИ, які відбудуться в четвер, 6. травня (МАҀ) 1948 р. в Українській Централі, 180 WILLIAM ST., NEWARK, N. J. Початок у годині 7. ввечір.

Один бесідник буде американець, голова їхнього Комітету, а один українець з Українського Запозомого Комітету. Будуть говорити про ліху долю наших скитальців у старому краю. Рішю буде висвітлена „МУВІНГ ПІКЧЕР“ із скитальцями. Вище згаданий Комітет об'явив висвітлювати бл мільйона доларів для наших скитальців. На цих зборах не буде ніякої збори. Вступ вільний. Щоб ми не потребували стільців, моли б. Божу допомогу, гали світила п'ясткою того вечора, для того просямо й кличемо Вас всіх прихилити громадню на означений час, щоб гали була заповнена по береги й щоб американські бачили нас як культурний наріл. КОМІТЕТ.

СВЯЧЕНЕ ДЛЯ НОВИХ ІМІГРАНТІВ В НЬО ЙОРКУ

Старанням Переселеного Осередку ЗУАДКомітету в Нью-Йорку відбудеться тут на Великдень, 2-го травня, в год. 1-й після полуночі, в домі Демократичного Клубу при Ст. Маркс Плейс, СВЯЧЕНЕ для новоприбу- лих українських іммігрантів та для сиріт, які тількищо приїхали з Європи та перебувають в перехідних при- ютах. Свячення довершить місто голова Переселеного Осередку, о. Орест. В усіх українських парохіях міста Нью-Йорку буде передана збірка Свяченого при нагоді свячення пасок. Переселенний Осередок, головою якого є Марія Демидчук, а екзек. секретаркою Анна Куріло, має своє приміщення в домі ч. 11 1st 7-ма вулиці, від- крите для сторін від год. 10-ої рано до 6-ої після по- луночі та від 7-ої до 10-ої ввечері. В домічч є теж чи- тальня для новоприбулих.

Шасливих і Веселих Свят ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО

для членів Українського Народного Союзу

в Джерзі Сіті, Н. Дж.

—: записав:—

DR. N. VOSTROSABLIN

121 Grand Street, Jersey City, N. J.

BErgen 4-5522

Праця для жінок і чоловіків
WANTS AND
CLASSIFIED DEPARTMENT
New York 4-0337 — BURO 4-4582
ПОТРІБНО МУЖЧИН

ЧЕМБЕРМЕНДС
5 днів, 40 годин,
\$26 тижнево і тіпс; постійна праця.
Голоситись у Гавардпери.
FIFTH AVE. HOTEL
5th Ave. & 9th St., N. Y. C.

МАЛОВІДОМІЙ ЕПІЗОД

3-ЗА КУЛІС ПІДГОТОВКИ ДО ВЕЛИКОЇ ІМПРЕЗИ
УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В НЬО ЙОРКУ.

Дуже часто трапляється, що ми найменше знаємо те, що нам здається і що повинні найбільше знати. Це саме можна сказати і до відомостей пересічного українця про життя й творчість нашого найближчого генія, Тараса Шевченка. Навряд чи є ще сьогодні бодай один українець в світі, що не знав би цього імені; є тільки дуже мало таких, що в загальному не знали б хто це був, що й як робив та чим заслужив собі вічну славу і пошану не тільки серед українського, але й всіх інших культурних народів. Але теж навряд чи можна б назвати аж дуже багато, які з життям і творчістю свого Пророка були б знайомі в найменших деталях. Ми сьогодні маємо вже окремі студії, окрему велику наукову ділянку Шевченкознавства, на цю тему вже написано прямо цілу бібліотеку „грубих книг“, але опрацювання цієї тематики ніколи не буде завершено. Бо Шевченко і його творчість є справді невичерпним джерелом все нових і нових студій та новим терном все нових і нових відкриттів.

Навіть саме життя Шевченка, хоча списане вже в багатьох томах найкращими біографами, а проте, воно ще далеко не в усіх подробицях відомо широкому українському загалові. Цими міркуваннями мусила керуватись теж наша американсько-українська молодь ньюйорської метрополії, вибираючи сценічну картину Русової „Шевченко у Репніні“ на одну з точок програми своєї великої Шевченківської імпрези, що має відбутись в неділю, 6-го червня, у великій аудиторії Скул оф Фешин Дیزайн при 24-тій вулиці в Нью Йорку.

В уяві більшості українців Шевченко вже назавжди залишиться таким, як його малюють на портретах: з довгими „мужицькими“ вусами, в кожусі та шапці-чумарці. Це, без сумніву, належить і до найбільш характерних рис Шевченка, його походження з народу та його служба народові. За цим образним уявленням Шевченко у нашій свідомості тільки дуже рідко виступає в інших ролях, що теж мали чимале значення в його житті та відбилися широким відгомном в його творчості.

На найбільшій імпрезі нашої молоді в Нью Йорку, центром якої буде частина опери Аркаса „Катерина“, побачимо теж „живого“ Шевченка в трьох характерних фазах його життя. Перша картина „Мандрівка до сонця“, представлятиме Пророка України малим, шостирічним хлоп'ям, що наслухався дідових оповідань про „стовпи, що підпиратимуть небо“ і опісля йому сниться, що він до тих стовпів дійшов та з ангелами розмовляє. В ролі малого Шевченка виступить восьмирічний Івас Гутер з Джерзі Сіті, син Аніи і Семени Гутер, народжених та вихованих вже в Америці. Малий Джані вже є справді „Тира Чаптер“ в найповнішому розумінні того слова. Свою роль вивчив найшвидше і виконує її з вервою і мужністю козака та сміливістю і відвагою справжнього „енки“. Його „дідом“ буде там Павло Слободян, що виступить теж в двох інших

ЩОБ СПОВНИТИ ЯК СЛІД
ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СВИДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВ'ЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

точках програми. Та про це — іншим разом. Сьогодні зупинимось тільки на другій точці програми, імені сценічній картині „Шевченко у Репніні“.

В інсценізації, що представляє „Вечір в Яготині“, імені Шевченка в гостях у князя Репніна в його історичній маєтку на Полтавщині в 1840-их роках, бере участь 11 осіб, 5 жінок і 6 чоловіків. В головній ролі Шевченка, подібно як і в ролі Шевченка в третій точці програми, „Пророк України“, виступить Олександр Бісик. Він — це в Америці „свіжа кров“ і готов записатися в історію американських українців як один з перших піонерів практичної співпраці нових іммігрантів з місцевою американсько-українською громадою. Протягом короткого часу його побуту в Нью Йорку, тут вже не багато таких людей, щоб його не бачили на сцені. Він справді артист-деклатор непересічного таланту. Дехто добирає в ньому навіть фізичну подібність до Шевченка. Він матиме трудне завдання представити Шевченка в найвищому княжому товаристві, з прийнятими тоді строгими звичаями в поведінці, з поклонами і цілуванням рук високих дам і т. д., не згадуючи вже про виголошення Шевченкових віршів.

Достойні „княгині“ і „князівни“ з „Шевченка у Репніні“ пробачать мені, що я промахнувся проти дворянського принципу та, заки відаю їм належну пошану, згадаю за „одним духом“ ще про другу „свіжу кров“ у цій точці програми, імені Володимир Баранецького. Він, як і Бісик, не давно тільки що опинився в Америці, а вже „де його не пось, там і виродиться“. Сам незвичайно культурний та „гладкий“ в поведінці, він зразу ж здобуває собі симпатії всіх. В „цивільному“ він є представником ЦЕСУ-а на Америку, членом і „душою“ нової Студентської Громади в Нью Йорку і першим заступником голови Організації Самопомоги Нової Української Іміграції. В інсценізації початково він мав мати роль молодого Репніна. Але вже на першій пробі перша його фраза: „Княгине, для вас привіт і докори, докори і шераз докори що ви минули Андрівку...“ переконали всіх, що Баранецький це вроджений актор і що „було б гріхом“ давати йому таку малу роль і вже мало піти до

нього „спешил делівері“ та пропозиція ролі графа Капніста. Одне можна здогадуватись: яку б роль Баранецький не перебрав, на сцені чи в житті, він з кожної виважається. Так, що найменше, виглядає і так стверджують ті, що його знають.

А тепер дозволять зробити те, що повинно було статись на самому початку, імені: познайомити вас з достойними „дамами з Яготини“.

Барвара Миколаївна Репніна, велика приятелька і адораторка Шевченка, який він присвятив свою поему „Тризна“ і „Сліпа“. В її ролі виступить справді „як вроджена“ на княгиню, Стефанія Боднар-Нога. Це можна буде завважити не тільки по всіх її вивчених словах, але й природних рухах та поведінці. Її шире і сердечне відношення до Шевченка схвально кожного. В опері „Катерина“ вона виступить в ролі Одарки і з черги чаруватиме глядачів вже не тільки словами і рухами, але й своїм співом.

В ролі Глафіри Псьовіни, сестри поетки Олександри Псьові і з черги великої адматорки Шевченка, виступить ніхто інший, тільки Марія Боднар, співачка-солістка, так добре відома широкому американсько-українському загалові, зі своїх виступів не тільки на українській, але й американській сцені, в радіопрограмах та в багатьох інших мистецьких і культурних імпрезах. В „Катерині“ вона співатиме партію Оксани.

Стефанія Рігел гратиме роль княгині Єлисавети Кекуатової, родички Лизогубів з сусіднього маєтку Сіднева. Портрет Кекуатової належить до найкращих малюнків творів Шевченка. Її роль в інсценізації одна з найголовніших і в неї потрапила повністю „вжитися“ Стефанія Рігел вже на першій пробі. Нічого дивного, бо на сцені вона „дома“ вже не від сьогодні, а роль великої дами їй випасти не потрібно; це ж її ролі. Її „манири“, та переплітані французькою слова надають цілій інсценізації справді великодержавного тону. Бачити Стефанію Рігел в цій ролі: Ah, c'est charmant! C'est délicieux!

Одною з найбільших несподіванок в цій точці програми буде без сумніву Донна Греско, яку „нашою Даною“ з гордістю називають українці по всіх великих містах Канади й Америки. Вона виступить в ролі молодого княгині Репніні та гратиме на своїй „несамо-

вній скрипці“, що її вже з таким одушевленням слухали і до болю рук оплескували по найбільших сценах, з Карнегі Гол в Нью Йорку включно. Але вона теж говоритиме, декламуватиме уривок з поезії Шевченка „Село, і серце одпочине“, що готово промовити до середньої публіки, як і її гра на скрипці промовляє до душі.

Жіночі ролі в цій точці програми замикає піяністка аккомпаніаторка, мадам Рекордон. В її ролі виступить Корнелія Гайовська, ще одна молода талановита українська артистка-піяністка, що студіює музику в цій американській метрополії. Роль Корнелії обмежується тільки до чемпестей привітання та гри на фортепіані, але вже сама поява цієї „янг леді“ на сцені в цій інсценізації можна б вважати за atrakцію. Надпрограмово, вправді вона могла б задекларувати свою улюблену поезію „У збаночку молоко“, але це, як сказано, тільки надпрограмово могло б, е ventуально, статись.

В дальших чоловічих ролях виступлять: Іван Процик в ролі князя Репніна, а „всюдишущий“ і добре відомий вже нашому громадянству зі своєї громадської діяльності та з виступів на сцені Йосиф Труш, гратиме роль Трифона, камердинера Репніна та великого приятеля Шевченка. В третій точці програми він гратиме роль Куліша. Роль Селіського гратиме Василь Цюпа. Він знає його з усіх інших імпрез ньюйорської молоді. Це той сам, що минулого року в інсценізації „Запорожців“ з таким успіхом грав роль „голого“ козака. Його побачите теж в „Катерині“. Ця точка програми не обійдеться, очевидно, і без Теодора Шумейка, якого „всюдишущий“ та який тут гратиме роль молодого Репніна.

„Божим бичем“ для всіх артистів, що їм ніколи спокую не дає, постійно пригадки виступає, на всі проби стягає та все доглядає і організує, є головний аранжер цілої імпрези, Ольга Дмитрів.

Це довго, але коротко тільки про одну точку великої Шевченківської імпрези нашої молоді, що відбудеться 6-го червня в Нью Йорку. Що ж тоді ціла імпреза! Треба сподіватись, що справді не буде українця, який цю імпрезу пропустив би. Це Шевченківська імпреза, її великим вкладом труду і праці влаштує наша молодь а весь дохід з неї призначений на допомогу нашим братам в Європі. пб.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЯ

НЬО ЙОРК, Н. Я.

Лекція д-ра Тимоша Олесюка.

Чергова лекція старанням Американського Відділу Наукового Товариства ім. Шевченка, що відбулася в суботу, 24 квітня, була дуже цікава навіть для людей добре знайомих з українською справою. Прелегент д-р Тиміш Олесюк говорив про „Україну на колоніях“, а радше про землі, експлуатовані українцями поза етнографічною територією України.

Він торкнувся коротко значення української заробітної еміграції до Америки, яка має для України лише часове значення, а довше зупинився на еміграції українців на Зелений Клин на східній березі Тихого океану в Азії і на еміграції в Казакстан, або в так звану Сіру Україну. На Зелений Клин почалася еміграція ще від 1882 р., а до Казакстану значно пізніше. Перших поселенців на Зелений Клин вивезено з України кораблями з Чорного моря, а потім туди вже пішли інші земляки, захоплені успіхами перших. Подібне було і з еміграцією до Казакстану, одначе туди заїхали перші українці як робітники при будові Транс-сирійської залізниці. На підставі різних даних можна прийняти за певне, що число українців на Зеленому Кліні тепер виноситься 3,000,000, а в Казакстані 4,000,000. Околиці заселені українцями, показував прелегент на спеціальних мапах.

Яку роль може відіграти оця еміграція на плодючих землях Азії в майбутньому, це залежить від розвитку подій. На всякий випадок колись негативне наставлення українського громадянства до еміграції показалося помилковим, бо еміграція не принесла такої шкоди, яку заповідали колись українські провідники. Навпаки, еміграція, як показується тепер, несподівано стала в

пригоді українській нації і в деяких країнах розвиває широку діяльність для здобуття незалежності старій батьківщини. Як зміниться політичні обставини, то українська колонізація на Зеленому і Білому Кліні може ще відіграти велику роль, бо ж Україна потребуватиме нових земель для розселення зростаючої людності.

Разом з запитаннями і відповідями лекція тривала 2 години. Учасників було більше ніж на попередній лекції.

Р-р.

ЦІКАГО, ІЛЛ.

„Український Мистецький Клуб“.

Молоді американці з українського роду з університетською освітою рішили по довгих нарадах зорганізувати себе в товариство, яке назвали „Ukrainian Arts Club“. Цілю членів Клубу є поширювати добре ім'я України серед американського загалу та брати активнішу участь в українському народному житті.

Ця організація в часі латинських Великодніх Свят влаштувала виставку українських писанок в Шикагоській Публічній Бібліотеці, яка зробила українському імені велику рекламу, особливо в газетах. Тепер заходом Клубу зорганізовано виставку в Palmer House (неділя 25-го квітня), на якій запрошено д-ра Романа Смаль-Стоцького, бувшого скитальця, а тепер професора модерних мов в Маркет Юніверситі в Вискансин. Тема його викладу: „Україна, ключова проблема Європи“. Є намічена дальша праця на науковому та політичному полі.

Левка Подола.

По ваших ділах нас судитимуть ваші діти. Ви зробите велике і благородне діло, виславляючи негайно свою жертву на допомогний фонд З.У.А.Д. Комітету.

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ДИТОЧІ ВІЗКИ BABY CARRIAGES ВПРОСТ ВІД ФАБРИКАНТА

Наймодерніші
і
старанно
складані
уліпшені
диточі
візки.

Продаємо Вам перший раз впрост із нашої власної фабрики в Нью Йорку по звичайних фабричних цінах.

По більшій інформації пишьте або телефонуйте

DIMITRI SULYMA

306 E. 123rd STREET

NEW YORK CITY

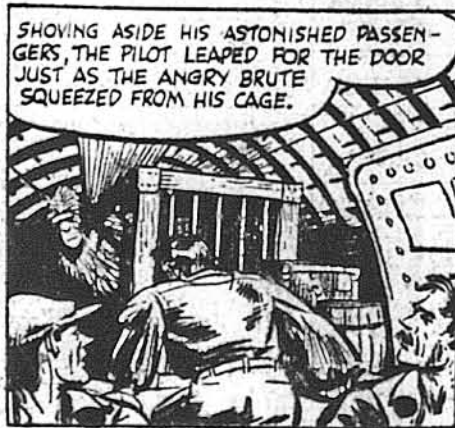
Phone LEhigh 4-3756

За першорядними й тривалими меблями йдіть до

Василя Пришляка

УКРАЇНСЬКИЙ ФАБРИКАНТ.
Виробляє на замовлення МЕБЛІ, SLIP COVERS, DRAPERIES з матеріалу, який самі собі виберете.
РОБОТА ГАРАНТОВАНА НА 10 РОКІВ.
Маємо на складі „ПУЛМАН“ СОФКУ до спання, а також багато інших меблів, необхідних у помешканні.
Переробляємо по фабричному старі меблі.
GRANT CIRCLE UPHOLSTERY CO., Inc.
INTERIOR DECORATORS
453 EAST TREMONT AVENUE
BRONX, N. Y. TRemont 8-1082
В неділю і свята телефонуйте: LUdlow 4-1843.

ТАРЗАН, ч. 1837. Вирвався з клітки.

Відштовхнувши набік переляканих подорожних, пілот скочив до дверей саме в хвилину, коли розлючений дику

протиснувся поза клітку. Він одворив двері, однак відскочив назад, коли Кунгу подався зловіщо вперед.

Вправляч Крис, стриманий передляканням доглядачем Криночом, не встиг стримати звірюки.

Але тоді Тіна виступила наперед і лагідно заговорила: „Кунгу!“ Великий гориль, почувши знайомий собі голос, завагався.

Тоді Тіна виступила наперед і лагідно заговорила: „Кунгу!“ Великий гориль, почувши знайомий собі голос, завагався.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

НА ПРОДАЖ РЕСТОРАН

ТЕЛЕФОНУЙТЕ: GRAMERCY 7-9549

FLORIDA

Якщо маєте надлишок грошей тут ДІМ, ЗЕМЛЮ чи БІЗНЕС не забудьте перше запитати або написати до свого інформаційного бюро.

ІВАН ВОРОНА

Reg. Real Estate Broker,
7595 N. MIAMI AVENUE
Ph. 7-8433
MIAMI 38, FLORIDA

ІВАН КОВАЛЬЧУК

FUNERAL DIRECTOR

& EMBALMER

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ

В СТЕПІ

NEW JERSEY

ЦІННИ ПРИСТУПІ ДЛІ ВСІХ

ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАРКРАЩА

У випадку смерті в родині клієнта

Клиніть ми в день та й вночі

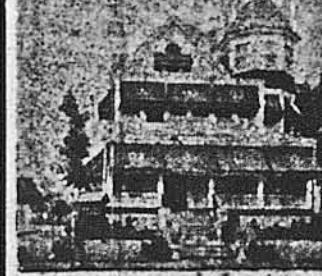
JOHN KOWALCHUK

129 GRAND STREET,

Cor. Warren Street

JERSEY CITY 2, N. J.

Tel. BRgan 4-8131

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

881 SPRINGFIELD AVE.

NEWARK

and IRVINGTON, N. J.

Phone BR 5-5554

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАНІ ЗАБІГАТО

Завжди ШАДІТЬ дешево

з вашого забезпечення.

Ми улаштуємо прекрасні ЦІЛИЙ ПОХОРОН за \$150.00

у випадку смерті в родині клієнта

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український

погребовий закладчик

в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET

PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4646

— or —

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

88 ELIZABETH AVENUE,

NEWARK, N. J.

Phone BR 6-6763

225 WEST JERSEY STREET

ELIZABETH, N. J.

Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

виправляє погребовий

успадок за \$150

успадок за \$150

ОБСЛУГА НАРКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals at low cost \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ПРЕМІ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ

В БРОК, БРОКЛІН, НЬО

ЙОРК І ОКОЛИЦІ

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y.

Tel. ORchard 4-2668

Branch Office and Chapel:

707 PROSPECT AVENUE

(Cor. E. 155 St.)

Brooklyn, N. Y.

Tel.: MIlrose 8-8777